

Назив дела: „Књига за Марка“

Име и презиме писца: Светлана Велмар-Јанковић

Наслов рада: Лични доживљај књиге

„Књига за Марка“ је једна од књига која је стајала на полици, од како знам за себе. Кад сам била мала, мама је пар пута покушала да ми је чита, али како нисам била заинтересована, одустала је. Тек ове године, поново сам је „пронашла“ и врло брзо је постала једна од мојих омиљених књига.

Седам прича о седам српских владара и о по неком занимљивом догађају из њиховог детињства. Оно што им је заједничко (и за нас, децу утешно) је да је сваки од њих покушавао да победи неки страх. Све су то била упорна и храбра деца, у неким за нас сада невероватним, помало бајковитим ситуацијама.

Све почиње причом о Стефану Немањи, који је одустао од своје намере и уместо да отме мече, спасао је два и њихову мајку. Растрко Немањић је успео да победи свој страх од вукова и чак припитоми једног. Ту је и прича о заробљеништву, које на крају није деловало толико страшно, самога је требало гледати са ведрије стране. Стефан Душан је, као и његов отац, желео већу слободу за мало изгубио главу. Затим долази помало тужна прича о кнезу Лазару коме је дата реч била нешто најважније. Нашом земљом је некада владао и Стефан Лазаревић, који је као мали, упорношћу и вољом, успео да постигне нешто до тада њему незмисливо. Књига се завршава причом о невероватној љубави према животињама Краљевића Марка и успешном спасавању. Сви наши владари, из ових прича, су волели животиње, веровали им и чак са њима причали; Немања са мравима, Растрко са јагњетом, Урош са рибом, Душан са соколом, Лазар са змијом а Марко са птицом. Скоро сваки од њих је имао строга оца кога је поштовао и благу мајку.

Из неког, мени непознатог разлога и пре него што сам је прочитала привукла ме је прича о Душану Силном и његовом соколу. Душан је био опрезан дечак, који је волео и слушао оца, али ипак изнад свега желео више слободе. Сокола је добио од оца као награду за велики труд и знање. Тај соко, који је назван Муња, више се није одвајао од дечака, улепшавао му је дане и улио самопоуздање. Тако је једне вечери скупио храброст и са Муњом кренуо у шетњу по Цариграду, иако је знао колико то може да буде опасно. Лутао је тако улицама, све док се није нашао на месту које није познавао. Баш тада, уплашен и збуњен, чуо је кораке. Све га је то подсетило на мору коју је дуго времена изнова и изнова сањао. И раније је могао да чује шта му соко говори, али овог пута га је послушао, пратио је његов лет. Ипак, није успео да побегне и врати се кући. Иако се Душан супротставио нападачу, соко је тај због кога се ослободио. Дечак је успео да побегне и дође до манастира, свог дома, док се сокоборио са нападачима. Ускоро је све било како треба, Душан и Муња били су на сигурном а уходе ухваћене. Како прича каже, тај соко је остао са Душаном до краја живота. Кажу још да је оног дана када је Душан умро, соко одлетео и нису да више видели.

У овој причи, све могу да прихватим. И да је дечак разумео сокола и да је желео више слободе, али ми није јасно како неко, зарад власти, може да ослепи сина и пожели да убије унука! То је доказ да је наша историја, ако не и занимљивија и необичнија, од оне туђе о којој више знамо и слушамо.

Било је то неко друго време и не знамо како су се и да ли су се сличне авантуре заиста догађале, али знам да су биле важне неке друге ствари: образовање, дата реч, поштење.....могли би нешто да научимо и прихватило, из тог времена.

Деца која воле историју и бајке, уживаће у овој књизи, али би прво требали да прочитају они који немају таква интересовања. Ове прелепе приче ће им сигурно променити мишљење. Што се мене тиче, верујем да има наде; причам са животињама (додуше, оне не одговарају), волим природу, упорна сам, тако да има шансе да и ја постанем владар.

Светлана Велмар-Јанковић је била једна од најнаграђиваних београдских писаца. Терка писца, студирала је француски и латински језик. Писала је књиге за децу и одрасле, колико сам сазнала, све са историјском темом. Како ме историја интересује, једва чекам да уживам и у другим њеним књигама.

Име и презиме: Јана Лаништанин IV/1
Школа: „Деспот Стефан Лазаревић“
Наставник: Снежана Крстић